

Matýsek z Brna je po „banální“ operaci mandlí šestým rokem v kómatu a denně bojuje o život

svobodneforum.cz

Operace mandlí bývá téměř vždy označována přívlastkem „banální“. O tom, že i jednoduchý operační výkon může zkomplikovat nedostačující péče, se v roce 2010 přesvědčili rodiče malého Matěje Kociána z Brna: Již šestým rokem bojují o život svého syna a hledají prostředky na jeho péči.

Ve čtvrtek 28.1.2016 probíhalo u Městského soudu v Brně další jednání o odškodnění devítiletého Matěje Kociána, který je po zákroku v dětské fakultní nemocnici v roce 2010 ve vigilním kómatu. Rodiče viní nemocnici, že po druhé, revizní, operaci krčních mandlí, hrubě zanedbala péči a způsobila tím jejich synovi těžké poškození mozku. Nemocnice oponuje, že je Matějův stav

důsledkem přijatelného lékařského rizika a nikoli pochybením jejich pracovníků.

Matějův stav je někdy prezentován jako důsledek nezdařené operace či zbytečného rizika, kdy nebylo bezpodmínečně nutné dítěti mandle odstraňovat. Rodiče ale dostali před zákrokem informaci, že rizikem je pouze anestezie. Absolutně nepředpokládali, že by špičkové pracoviště, kterým dětská FN v Brně je, v případě nutnosti nedokázalo zvládnout případné komplikace. V již třetím rokem trvajícím soudním procesu jsou proto projednávána obvinění a výhrady k postupu nemocnice poté, co se po druhé, revizní, operaci objevily u Matěje komplikace.

Řetězová selhání pooperační péče

Matýska bylo nutné podruhé operovat akutně 1.5.2010, s pětidenním odstupem po prvním plánovaném zákroku: Začal krvácet z rány. Při revizní operaci nebylo krvácející místo nalezeno, do rány byly vsyty tampony a dítě bylo poté převezeno na běžný pokoj ORL. Tedy nikoli na tzv. dospávací pokoj, ani na ARO nebo JIP. Maminka Marcela využila možnosti být s tehdy tříletým Matějem v nemocnici a její přítomnost byla s největší pravděpodobností rozhodující pro další synův osud.

Když totiž začal Matěj dvě hodiny po revizní operaci zvracet natrávenou krev, snažila se matka přivolat alarmem sestru. Nikdo nepřicházel (později se ukázalo, že přivolávací zařízení nefungovalo) a Marcela Kociánová se synem v náručí přivolává sestru křičením. Ta po příchodu nevolá ARO, ale přináší další misku na zvratky a krev, aby nebyla zašpiněná postel. Teprve poté odchází na sesternu volat jedinou sloužící lékařku, která v té době ošetřuje pacienta na ambulantním oddělení nemocnice v úplně jiné budově

Sestra se na pokoj nevrací a Matěj začíná kolabovat matce v náručí. Ta se křikem dovolá pouze tatínka pacienta z vedlejšího pokoje, který najde sestru, ale ta ho pouze odešle zpět na pokoj a k matce s bezvládným Matějem už nejde. Až po několika minutách kolapsu a mnohem delší době od prvních problémů přichází k Matějovi jediná tou dobou sloužící lékařka na ambulanci i oddělení a začíná ho oživovat. Resuscitaci přeruší poté, co zjistí, že na pokoji chybí ambuvak (resuscitační

přístroj), který odchází sama hledat na sesternu. Zkolabované dítě je tak již podruhé zanecháno bez dohledu lékařského personálu.

Během přerušené resuscitace lékařka potká sestru a teprve teď tato sestra přivolává tým ARO, vrací se na pokoj s ambuvakem, ale přívodu kyslíku na pokoji nevyužije, protože chybí příslušná redukce. Lékařka se snaží oživit Matěje, jenž má plná ústa krve a zvratků, které doktorka nemá čím odsávat. S resuscitací jí posléze pomáhá lékařka anestezioložka z další ambulance, která je přivolaná sestrou proto, aby připravila Matěje na další zákrok. Ani ta nemá žádné pomůcky: s těmi po několika dalších minutách přichází až resuscitační tým oddělení ARO, který po 35 minutách obnovuje Matějovi životní funkce – bohužel pozdě

Život za sponzorské dary

Matěj byl na oddělení ARO uveden do umělého spánku, krvácející místo bylo posléze nalezeno a ošetřeno, ale dlouhá doba bez dýchání a podání kyslíku si vybrala daň: Vážné poškození mozku. Matýsek, kterému bude letos deset let, strávil téměř dvě třetiny svého života ve vigilním kómatu, tzv. bdělém bezvědomí. Jeho stav vyžaduje trvalou péči v podobě 24hodinového monitoringu životních funkcí, odsávání, polohování a mnoho dalšího ošetřování.

Ve státě není zdravotnické zařízení, které by jejich syna přijalo, a tak rodiče vybudovali miniaturní obdobu JIP a o Matýska s pomocí asistentů pečují sami. Zdravotní pojišťovna ale proplácí jen zlomek péče: Pouhé 3 hodiny denně! A přesto, že se Marcela Kociánová se sestrami u lůžka svého syna poctivě střídá a k tomu pečuje o další dítě, je i tak rodina nucena sehnat měsíčně přes 50 tisíc Kč, kterými by pokryla náklady hlavně na platy asistentů a nutné zdravotnické potřeby a léky, které zdravotní pojišťovna, je-li pacient v domácí péči, neplatí. (Je-li pacient v nemocnici, tak je nemocnici zaplatí).

Rodina je tak denně konfrontována nejen s postižením a trvalým ohrožením života svého dítěte, ale měsíc co měsíc prožívá stres, zda bude mít dostatek prostředků na zajištění jeho životních potřeb. Ty jsou hrazeny z prostředků veřejné sbírky (informace na www.promateje.cz a facebookových stránkách www.facebook.com/promateje.cz/). Vybrané dary jsou z ní rodičům propláceny na základě skutečných nákladů.

Matějův úděl je tak odrazem solidarity přátel, známých, ale i zcela neznámých dárců, kteří čas od času přispějí větší částkou, ale dlouhodobě tvoří podstatnou část příjmu veřejné sbírky dary tzv. drobných dárců, kteří pravidelně každý měsíc zasílání nastavené DMS zprávy či mají založený trvalý příkaz na třeba 50 Kč měsíčně. „Jsme jim nesmírně vděční,“ říká Matějův otec Vítek Kocián. Ale dodává, že s přibývajícím lety je stále obtížnější potřebné prostředky sehnat a každý měsíc přibližně 15 tisíc chybí.

Přesto, že následky těžkého poškození mozku rapidně snížily kvalitu Matýskova života, tedy znemožnily jeho vývoj a možnost komunikace s okolím, je mezi ním a rodiči pouto, které je základem silného emočního vztahu: Z Matýskových, byť omezených, projevů je zřejmé, že poznává rodiče, reaguje na dotek, tón hlasu, dává najevo nelibost a občas reaguje i na dění okolo něj.

S vývojem medicínské vědy nelze do budoucna vyloučit, že by se Matěj mohl v budoucnu podrobit léčbě pomocí aplikování kmenových buněk, ale aktuálně rodina usiluje o vytvoření podmínek pro Matýskův důstojný život. A také o spravedlnost v podobě pojmenování pravých důvodů, které způsobily, že si z nemocnice místo původně zdravého dítěte odvezli nemocného syna, jehož kvalita života byla radikálně znehodnocena a jehož život visí každý den na vlásku.

Hledání spravedlnosti

„Původně jsme podali trestní oznámení,“ říká otec a dodává, že oznámení policie po více než roce odložila ještě před tím, než byl zjištěn skutkový stav. Rodiče se rozhodli podat dvě žaloby v občansko-právním řízení, přičemž jednání o odškodnění Matýska dětskou nemocnicí proběhlo právě minulý čtvrtek. Hlavním bodem jednání v již třetím rokem trvajícím soudního procesu tentokrát bylo projednání předložených posudků. Znalci se postupně u soudu vyjádřili k tomu, zda nemocnice po Matýskově revizní operaci pochybila.

Během ústního jednání tak došlo při výslechu tří znalců a k dokazování, zda nemocnice v nastaveném systému selhala. Na dotaz právního zástupce rodičů odpověděl znalec profesor Jan Pachl, že podle něj nesplňuje běžný pokoj ORL, navíc bez funkčního signalizačního zařízení a chybějícího ambuvaku podmínky „zvýšeného dohledu“ u dítěte po akutní revizní operaci.

Probírány byly rovněž okolnosti jako dostupnost lékaře, bylo poukázáno na to, že u dřívějších výpovědí došlo k rozporům ve svědeckých výpovědích ošetřující lékařky a sloužící zdravotní sestry. Připomenuta byla i ztráta a pozdější doplňování a u soudu již prokázané zfalšování zdravotní dokumentace Matěje v době po zákroku. Přítomní znalci tak museli konstatovat, že jsou nuceni vycházet pouze z dostupných zdravotnických záznamů.

Další jednání bude nařízeno pravděpodobně v březnu tohoto roku, kdy bude před soudem vypovídat další znalec. Život Kociánových se ale nezastavil a neodehrává jen v soudních síních. Jen pár dnů po jednání Matýsek onemocněl a vedle rodičů o něj pečuje ani ne tříletý bráška Honzík, jehož nejoblíbenější hračkou je aktuálně sanitka. Honzík pro Matýska vyžaduje polštář, a skutečnost, že jeho starší bratr musí ležet a nechává se jen hladit, mu přijde naprosto přirozená.